

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ
ΚΑΙ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΟΥ
ΕΛΕΓΧΟΥ

12.12.2013
Αθήνα, 12.12.2013
Αρ. Πρωτ.: ΥΠ.ΠΟ./ΓΡ.ΥΠ./Κ.Ε./207

Ταχ. Δ/ση: Μπουμπουλίνας 20
Ταχ. Κώδ : 106 82
Τηλέφωνο : 2131322-362, 363, 368
Fax : 210-82.01.426

ΠΡΟΣ: Βουλή των Ελλήνων
Δ/ση Κοινοβουλευτικού Ελέγχου
Τμήμα Ερωτήσεων
ΚΟΙΝ: 1. Βουλευτή κα. Ραχήλ Μακρή
2. Υπουργείο Εξωτερικών
3. Υπουργείο Οικονομικών

Θέμα: Απάντηση στη με αριθμό πρωτοκόλλου 3890/18.11.2013 Ερώτηση

Σε απάντηση της με αριθμ. πρωτοκόλλου 3890/18.11.2013 Ερώτησης της Βουλευτού κας. Ραχήλ Μακρή και σύμφωνα με τα στοιχεία που έθεσαν υπόψη μας οι αρμόδιες υπηρεσίες μας, σας γνωρίζουμε τα εξής:

Το Ευρωπαϊκό Κέντρο Βυζαντινών και Μεταβυζαντινών Μνημείων ιδρύθηκε το 1997 ως Ν.Π.Ι.Δ., με σκοπό την προστασία και διάσωση των εκτός Ελλάδος ευρισκομένων βυζαντινών και μεταβυζαντινών μνημείων, τα οποία κινδύνευαν από εγκατάλειψη, αδιαφορία και πολεμικές συρράξεις, ιδίως στα Βαλκάνια μετά την κατάρρευση των κομμουνιστικών καθεστώτων.

Η βυζαντινή κληρονομιά, εκτός του ότι αποτελεί ουσιώδες συστατικό του ευρωπαϊκού πολιτισμού, οριοθετεί, μέσω της διασποράς των μνημείων της, τον ιστορικό χώρο της Βυζαντινής Αυτοκρατορίας και των περιοχών ακτινοβολίας της, το ίδιο και τα μεταβυζαντινά μνημεία, τα οποία πιστοποιούν τη συνέχεια και την αντοχή του πολιτισμού αυτού σε συνθήκες ξένης κυριαρχίας. Επιπλέον βυζαντινά και μεταβυζαντινά μνημεία κατά κανόνα διασώζονται σε περιοχές όπου εξακολουθούν να υφίστανται ισχυροί πυρήνες ελληνικού πληθυσμού, όπως στην περίπτωση της Αλβανίας. Για τους παραπάνω λόγους το Υπουργείο Πολιτισμού ιδρύοντας το Ε.Κ.Β.Μ.Μ. θεώρησε συμφέρον της χώρας να μεριμνά, μέσω αυτού, για τη διάσωση και προστασία των βυζαντινών και μεταβυζαντινών μνημείων που βρίσκονται εκτός Ελλάδος, πολλώ δε μάλλον που τη βυζαντινή κληρονομιά διεκδικούν, για ποικίλους λόγους, και άλλα κράτη.

Στο πλαίσιο των καταστατικών σκοπών του το Ε.Κ.Β.Μ.Μ. δραστηριοποιήθηκε από την ίδρυσή του στην Αλβανία στα παρακάτω έργα, χαμηλού προϋπολογισμού – σε σχέση με το μέγεθός τους και το παραχθέν αποτέλεσμα – λόγω της τεχνογνωσίας που διαθέτει και της αυτεπιστασίας κατά την εκτέλεσή τους.

1. Ναός της Κοίμησης της Θεοτόκου στο χωριό Ζερβάτι, περιοχής Αργυροκάστρου (2003 – 2008). Με αυτεπιστασία και βάση μελέτης που το ίδιο εκπόνησε, το Ε.Κ.Β.Μ.Μ. αναστήλωσε τον εν λόγω κοιμητηριακό ναό, αποκαλύπτοντας τη βυζαντινή φάση του. Συντήρησε επίσης τις μεταβυζαντινές τοιχογραφίες (17^{ος} αι.) που τον διακοσμούν, καθώς και το τέμπλο και τις εικόνες του. Επισημαίνεται ότι ο ναός βρίσκεται στην, αναγνωρισμένη από το αλβανικό κράτος, μειονοτική περιοχή του Αργυροκάστρου και ανήκει στην Αρχιεπισκοπή Αλβανίας, οπότε είναι αυταπόδεικτοι οι λόγοι μέριμνας εκ μέρους του Ε.Κ.Β.Μ.Μ. Το κόστος του έργου ανήλθε στα 363.782 €.

2. Πρόγραμμα με το Εθνικό Μουσείο Μεσαιωνικής Τέχνης της Κορυτσάς (2000 – 2006). Το πολυεπίπεδο πρόγραμμα κάλυψε τους τομείς της συντήρησης, της επιμόρφωσης, της επιστημονικής έρευνας και της μουσειακής έκθεσης. Στο πλαίσιο του προγράμματος συντηρήθηκαν στη Θεσσαλονίκη, στα εργαστήρια του Μουσείου Βυζαντινού Πολιτισμού που επίσης συνέπραξε στο πρόγραμμα, 88 βυζαντινές και μεταβυζαντινές εικόνες του Μουσείου της

Κορυτσάς, πολλές από τις οποίες είχαν υποστεί βάνουσες φθορές την εποχή του καθεστώτος του Χότζα. Επίσης επιμορφώθηκαν 8 συντηρητές του αλβανικού μουσείου, προκειμένου να αποκτήσουν τα τεχνικά εφόδια για να μπορούν να συντηρούν οι ίδιοι τις υπόλοιπες, περίπου 6.500, εικόνες του μουσείου τους. Επίσης οργανώθηκε έκθεση των συντηρημένων εικόνων, εκδόθηκε κατάλογος της έκθεσης (ελληνικά, αγγλικά) και με την οικονομική συνδρομή του Ιδρύματος Κωστοπούλου, καθώς και εγχειρίδιο συντήρησης των εικόνων (ελληνικά, αλβανικά) προς χρήση των συντηρητών όλων των αλβανικών μουσείων που διαθέτουν εικόνες.

Οι εικόνες του Μουσείου της Κορυτσάς προέρχονται από τις κεντρικές και νότιες περιοχές της Αλβανίας. Είναι έργα ελλήνων ή ελληνοφώνων ζωγράφων και οι ελληνικές επιγραφές που διατηρούνται σε αυτές προσφέρουν πολύτιμα στοιχεία για την ιστορική φυσιογνωμία των εν λόγω περιοχών, στο Βυζάντιο και στην Τουρκοκρατία, ενώ επισημαίνουν την ισχύ της ελληνικής γλώσσας στους ζωγράφους, στους παραγγελιοδότες και στους αποδέκτες των εικόνων, ανεξαρτήτως εθνικότητας. Το κόστος του έργου ανήλθε στα 312.625,75 €.

3. Σύνταξη μελέτης συντήρησης των τοιχογραφιών του ναού του Αγ. Νικολάου Μοσχόπολης, στην περιοχή Κορυτσάς. Ο ναός του Αγ. Νικολάου είναι ο σημαντικότερος από τους πέντε ναούς που διασώζονται σήμερα στην ιστορική Μοσχόπολη, τον σημαντικότερο βλαχόφωνο οικισμό της Τουρκοκρατίας. Την περίοδο της ακμής της (18^{ος} αι.) η Μοσχόπολη διατηρούσε 22 ναούς. Οι τοιχογραφίες που κοσμούν το ναό του Αγ. Νικολάου είναι έργο του ζωγράφου Δαβίδ από τη Σελενίτσα στα 1726.

Ο ζωγράφος Δαβίδ για το έργο αυτό εμπνεύστηκε από τις τοιχογραφίες του τέλους του 13^{ου} αιώνα στο Πρωτάτο του Αγίου Όρους, όπου ασκήτευσε και εργάστηκε. Ο ίδιος ζωγράφος εργάστηκε στην Καστοριά και στη Θεσσαλονίκη. Επειδή οι τοιχογραφίες του ναού στη Μοσχόπολη πιστοποιούν τις ιστορικές σχέσεις της περιοχής με το Άγιο Όρος, το Ε.Κ.Β.Μ.Μ. ανέθεσε σε εξωτερικό συνεργάτη τη σύνταξη μελέτης συντήρησής τους με σκοπό την ένταξη του έργου της συντήρησης σε διασυννοριακό πρόγραμμα. Η δαπάνη της μελέτης ανήλθε στο ποσό των 2.460 €.

Κατά τα λοιπά, αρμόδιο να απαντήσει είναι το συνενωτώμενο Υπουργείο Εξωτερικών.

Εσωτερική Διανομή:

1. Γραφείο Υφυπουργού Πολιτισμού και Αθλητισμού
2. Διεύθυνση Οικονομικών
3. Διεύθυνση Διεθνών Σχέσεων
4. Διεύθυνση Θεάτρου και Χορού
5. Ευρωπαϊκό Κέντρο Βυζαντινών & Μεταβυζαντινών Μνημείων
6. ΕΥΠΟΤ